

Politični pregled.

zahteva, da znajo ondotnih rodov jezike, pri nas v krščanski Evropi, v nekej kronovini pa se dogaja, da nadpastir ne umeva svojih vernih. Čast in poštenje zahteva, da ne jemlješ službe, koje tirjatvam nisi dorasel. — Ta pripoj bi se mogol v daljnem času doseči, toda klerik in lajik morata biti poprej dobro narodna in dobro podučena v teh razmerah, sicer bi se znalo zgoditi, da bi sama (nepripravljena) ugovarjala takej pripojitvi. Slovenski narod, zbran v tolišnej skupini, bi tvoril činbenik, ki bi mu na Rimskem dvoru zagotavljal kardinalski kiobuk, s sedežem v Ljubljani, ker „njeni“ dohodki so že toliki, ako ne večji, ko mnogega stožernika na Talijanskem. Takega upoštevanja mi bogoljubni in požrtvovalni Slovenci že zaslužimo, z molčečnostjo in potrpežljivostjo in vedno krotkostjo ne dosežemo ničesar. Naše lajistvo, svetovno razumništvo se premalo bavi s cerkvenimi stvarmi, le semtertja opazi kako zunajnost na cerkvenem telesu, dočim treba celi katoliški organizem temeljito preučiti, potem bi bilo lajistvo bolje zagovorništvu cerkvenih stvari (bistveno potrebnih) od duhovnikov samih; vsaki razdor bi bil popolnoma nemogoč, ker bi bilo odstranjeno tisto hudomušno nagajanje. Da nič drugega ni tisto dovtipno nasprotovanje, v kojem se kosata „stranki“, češ pa eem ga „obrisal“. Pa tudi politični bi morali biti Slovenci v katolištvu s tem, da se poganjajo za pravice svetovne sv. Stola. Apostolski sedež bi tim manje potreboval naših darov; vojakov bi nam tudi ne bilo treba dajati; imeli bi močno oporo zoper talijanske katoličane na avstrijskih tleh, kojim njih cerkvena in politična nasičenost ne dopušča, drugim narodom pravičnim biti, v čemur se „cdlikujejo“ celo mnogi talijanski duhovniki. Današnje okolnosti kategorično zahtevajo, da se odpravijo vsa dušnopastirska mesta pod imenom administratur kuracij, lokalij, ekspozitur, provizur itd., ali pa vsaj povzdignejo v župnije. Na Talijanskem se nahajajo celo župe ali župnije s 100, 50, 40, 30 . . . dušami, da more i šibkejši i postarniši duhovnik uživati primerno državno grafikacijo, na Kranjskem in Štajerskem pa so župnije, ki bi bile vredne talijanskega škofa. V tem oziru se je v krškejškofiji mnogo storilo, dočim se v drugih nima smisla za nižji kler, ki ima istotake polno dejanja. Kako da je mogel Dr. Josip Kahn toliko storiti za svoje nemško duhovenstvo?

Prelepa je bila božičnica slovenskega bogoslužja, ne iz narodne nečimernosti, pač pa iz uzrokov katoliške vere. Dejstvo je, da so Talijani zabranili slovenske pridige, slovenske molitve, slovensko petje, da so pri tem talijanski duhovniki kumovali. Ako je bil Tržaški magistrat toli drzovit, da je šel v Rim tožit škofa Glavino, da Talijane zatira, tisti hip, ko je ubogej slovenskej fari oduzel dobroto slovenske besede Božje, koliko več so Slovenci opravičeni, da svečano protestirajo v Rimu zoper vsa taka nasilja. Po tem načinu bo vsaj to izključeno, da Talijani ne bodo dobivali opore na dvoru rimskega Sedeža, pomoči pri Talijanih v kraljevini, da domači Talijani duhovskega stanu ne bodo tako nekrščansko neznosni.

sed. quid.

Državni zbor. — Vlada namerava mej 10. in 20. marcem sklicati drž. zbor, a še danes ne ve, bode-li mogel tudi zborovati. Nemški nacionalci groze, da bodo z obstrukcijo ako se v češkem dež. zboru sklene predložena državno-pravna adresa in ako vlada ne prekliče Badenije ih jezikovnih naredb. Razmere so jako kritične in čedalje jasneje se kaže, da Gautsch z državnim zborom ne bo mogel izhajati, ampak da bo moral ali drž. zbor razpustiti ali pa odstopiti. Jedino upanje je, da se Nemci razdvoje in to vsled novih jezikovnih naredb, katere izda vlada tekom prihodnjih dnij. Ako bi se to zgodilo, potem ne bo izhajati z drž. zborom. Vlada se že nekako pripravlja na razpust, vsaj javlja se, da bodeta delegaciji zborovali že meseca aprila in da bode drž. zbor koj ko se snide volil člane delegacije. To svedoči, da je vlada pripravljena morda še na kaj več, kakor na razpust drž. zbora.

Koncesije obstrukcionistom. — Vlada je bila mnenja, da pomiri nemške obstrukcioniste z malimi koncesijami, ker ni verjela in morda še zdaj ne verjame, da je Nemcem samo za popolno zmago nemškonacionalne ideje, ne pa za polovičarske pridobitve. Baron Gautsch je odstranil Freiberga in Haubana, odstranil več družih, Nemcem neljubih funkcijonarjev in na njih mesto postavil somišljenike obstrukcijskih strank, sploh pa obsipa obstrukcioniste z najraznovrstnejšimi koncesijami, ne da bi za to žel kako zahvalo. Čedalje jasneje se kaže, da Gautsch ni pravi mož za vodstvo notranje politike.

Štajerski dež. zbor. — Nemška prepotentnost je izvršila nov atentat. Štajerski dež. zbor je premenil zakon o okrajnih zastopih in s tem zagotovil nemškutarjem večino v okrajnih zastopih. Doslej so volili v skupini veleposestnikov samo veleposestniki, odslej pa bodo v tej skupini volili tudi hišni posestniki iz mest. Ako se ta zakon sankcionira, potem slovenskim poslancem ne bo več obstanka v dež. zboru. Dež. zbor je tudi vzprejel resolucijo, s katero se vlada pozivlje, da odpravi sloveuske razrede na celjski gimnaziji. Temu predlogu je dr. Srnec krepko ugovarjal, ali brez uspeha.

Istrski dež. zbor. — Slovenski in hrvatski poslanci se več ne udeležujejo sej. Vlada je sklep dež. zbora, s katerimi se je določila italijanščina kot jedini razpravni jezik razveljavila.

Ogerska. — Poslanec Rohonczy je pred kratkim razkril strahovito korupcijo, katera vlada na Ogerskem. Povedal je, da je vlada pri zadnjih volitvah za zmago svojih kandidatov porabila tri milijone gold, katere je dobila s tem, da je prodajala rede in naslove petičnim Židom. Stvar je obudila silno senzacijo. — Ždaj se Ogerska pripravlja na kar najsi-jajnejšo proslavo revolucije iz l. 1848.

Francija. — Senzacijska obravnava proti Zoli je končana. Porotno sodišče je Zolo obsodilo na jedno leto v ječo in na globo 300 frankov. S tem pa še ni končana afera Dreyfuss, kajti revizijo Dreyfusove pravde zahtevajoča stranka že naznanja, da bo svojo akcijo z vso brezobzirnostjo nadaljevala. Franciji pač ni sojen mir in vse kaže, da se iz te afere izcimi velik prevrat.

Kuba. — Pet let že traje revolucija na Kubi, a še se Španski ni posrečilo, jo udušiti. Zdaj nakrat so se začele obo-roževati Zjedinjene države in sodi se, da bodo Kubo anektirale, ako jim je Španska ne proda.

Turčija. — Nasprotje mej Turčijo in Bolgarsko je postalo zadnji čas jako veliko in bati se je, da pride do konflikta, v kateri bi bila lahko zapletena tudi naša država. Turški veleoficijozni list „Malumat“ je te dni priobčil proti Bolgarski sila strupen članek, kateri je obudil silno pozornost po vsi Evropi, ker je pisan tako, kakor se piše samo na predvečer krvave vojne. Razmere na Balkanu so sploh jako zamotane in vse kaže, da se utegnejo primeriti velike stvari